

Geregistreerd taxateur Bernard Flier: 'Jaarlijkse boomschade bedraagt teveel om te laten lopen!'

Taxatiedrieluik, deel 1: aansprakelijkheidsstelling schade en schadetaxaties

Er zijn niet veel gemeenten die consequent bovenop boomschades zitten met claims, omdat men daarbij denkt aan heel veel rompslomp en een laag rendement. Uden en 's-Hertogenbosch vormen een uitzondering. Boomtaxateur en secretaris van de NVTB Bernard Flier doet op jaarbasis tientallen taxaties voor deze gemeenten: 'Hoeveel er financieel terugkomt? Te veel om te laten lopen!' Boomzorg neemt het proces met hem en de gemeente Uden door, van het vaststellen van de schade tot het beuren van financiële compensatie. 'Als je eenmaal een team op de rit hebt om schade te verhalen, gaat de rest vanzelf', aldus Flier.

Auteur: Santi Raats

6 min. leestijd

Dezelfde riedel

Hoe pak je als gemeente het verhalen van boomschade op? Het riedeltje is altijd hetzelfde. De boomeigenaar constateert schade, neemt gegevens op en zet deze door naar een geregistreerd taxateur. De taxateur maakt een rapportage en levert dit taxatierapport aan de jurist van de boomeigenaar. De jurist breidt de claim rond. Bij uitzondering is de tegenpartij het niet eens met het rapport. Dan volgt een contra-expertise. Afhankelijk van de wens van de betrokken partijen leidt dat tot een schikking, een behandeling door de geschillencommissie of een rechtszaak.

Treintje op gang krijgen

'Demotiverend zijn gevallen van schade waarbij de veroorzaker onbekend is, zoals een doorrijder. Maar veel vaker is de veroorzaker wel bekend', oppert Flier. 'Bijvoorbeeld een medewerker van de aannemer, of iemand die tegen een boom is gereden waarbij de politie betrokken is. Gemeenten moeten de moeite nemen om contact te leggen met de politie om gegevens over de veroorzaker te krijgen. Bij graafschade door de aannemer, bijvoorbeeld, is het desbetreffende bedrijf verantwoordelijk voor de schade, mits dit van tevoren is vastgelegd. Bij de gemeente moet vervolgens iemand zijn die de schadegegevens inventariseert, maar ook iemand die de aansprakelijkheidsstelling verder kan afwikkelen door het samenstellen van het dossier en de toezending van alle stukken. Idealiter wordt daarvoor een juridisch medewerker aangewezen. Als gemeenten wat tijd en energie stoppen in het samenstellen van een boomschadedeteam, dan plukken zij daar al snel de vruchten van. Het is een kwestie van het treintje met daarin de juiste mensen laten rijden; de rest gaat vanzelf. Bij sommige gemeentes is het verhalen van boomschade zo'n vanzelfsprekendheid geworden, dat hun juridisch medewerker direct de opdracht verstrekt aan ons bedrijf.'

Hoog rendement aansprakelijkheidsstelling

Tree-O-Logic, het bedrijf van Flier, doet 40 tot 45 taxaties per jaar voor iets meer dan tien verschillende partijen. Dit betreft pakweg tien gemeenten, enkele particulieren, andere bedrijven en de provincie Gelderland. Voor gemeenten die op twee benen hinken, is de vraag bij uitstek: hoe succesvol is het indienen van schadeclaims? 'Vorig jaar hebben we 25 taxaties gedaan voor de gemeente Uden. Daarvan heeft de gemeente er ruim 20 geïncasseerd, met een gemiddeld schadebedrag van 1000 euro', vertelt Flier. 'Op jaarbasis is dat te veel om te laten lopen! Het is belangrijk om je te realiseren dat verzekeraars feitelijk nooit moeilijk doen

over bedragen onder de 2.000 of 2.500 euro.' Gerard van Hoogstraten, boombeheerder bij de gemeente Uden: 'De procedure is eenvoudig: ik krijg via collega's, via Click News of via de media binnen dat ergens schade is veroorzaakt. Ik ga erheen en neem de schade op. Die zet ik door naar Tree-O-Logic. Binnen veertien dagen krijg ik een taxatierapport van Flier. Dat stuur ik weer door naar de afdeling financiën, waar de administratie de schadeclaim verder afhandelt. Het geld dat terugkomt, wordt in een bomenfonds gestoken. Daarvan herplanten we daarvan een boom, ter compensatie van de beschadigde boom. Het is bij schadeclaims belangrijk dat de procedure snel verloopt. Dat hangt voor een groot deel ook af van het bedrijf waarmee je als gemeente werkt. Wij verhalen al vijf jaar schade; sinds twee jaar met resultaat, omdat Flier er fanatiek bovenop zit. Binnen veertien dagen krijgen we bericht van Tree-O-Logic. Door deze snelheid kom je als gemeente geloofwaardig over bij de veroorzaker, niet als deze na een jaar nog de rekening in de bus krijgt.'

Geregisteerde taxateurs

'De garantie op een kwalitatief goede taxatie is groter als je in zee gaat met een geregistreerd taxateur', zegt Flier, zelf secretaris van de NVTB. 'Het niveau van NVTB-taxateurs is hoog. Allereerst als het gaat om integriteit en onafhankelijkheid, maar ook op het gebied van kennis van het vak en van het rekenmodel. Door deze hoge kwaliteit is de contra-expertisegevoeligheid laag. Dat is een van de hoofddoelstellingen van de NVTB. Met andere woorden: dan is de kans het grootst dat er geen speld tussen de argumentatie van het boomtaxatierapport te krijgen is.'

Wil een taxateur zich aansluiten bij de vereniging, dan moet hij zich opgeven bij het secretariaat. Vervolgens krijgt hij een object toegewezen dat hij moet taxeren. Daarvan maakt hij een rapportage, die hij opstuurt en die wordt beoordeeld door de vakttestcommissie. Die commissie is drie-hoofdig. De rapportage wordt beoordeeld op de onderdelen vakkennis, rapportagetechniek en berekening. De kandidaat moet het rapport voor deze commissie verdedigen. Slaagt de taxateur voor de vakttest, dan is hij aspirant-lid van de NVTB en mag hij deelnemen aan de vergaderingen. Het aspirant-lid krijgt een mentor toegewezen en moet minimaal vijf taxaties voorleggen aan de mentor ter goedkeuring. De mentor doet verslag en geeft advies over de aspirant-taxateur aan het bestuur. Als de taxateur eenmaal volledig NVTB-lid is, wordt er eenmaal in de twee jaar een willekeurig taxatierapport bij hem opgevraagd door de vak-

testcommissie, om de kwaliteit te handhaven. Ook moeten leden van de vereniging minimaal 100 punten per jaar behalen, door actief te taxeren en door workshops en vergaderingen over de laatste ontwikkelingen en richtlijnen bij te wonen. Als een rapport van een geregistreerd taxateur niet voldoet aan het gewenste niveau, dan moet hij het jaar erop een ander rapport overleggen. Blijft hij kwakkelen, dan gaat er weer een mentor meelopen. Als er geen verbetering zichtbaar is, krijgt de NVTB-taxateur een officiële waarschuwing. Helpt dat niet, dan wordt het lid geroyeerd uit de taxatievereniging.

Niet alle schadegevallen kunnen op dezelfde manier bekeken worden

Taxatiemethoden

Niet alle schadegevallen kunnen op dezelfde manier bekeken worden. In het geval van schade aan fruitbomen, bijvoorbeeld, moet men de marktwaarde of handelswaarde inzichtelijk krijgen. Het 'rekenmodel boomwaarde' van de NVTB voorziet niet in berekeningen van de economische waarde. Een andere taxatiemethode is nodig wanneer een boom onherstelbaar is beschadigd, maar wel in dezelfde maat kan worden teruggeplant. Dan moet de vervangingswaarde worden berekend: wat kost het om een nieuwe, zelfde soort boom van vergelijkbare grootte terug te planten? En tot slot kan men in alle andere gevallen het rekenmodel boomwaarde van de NVTB toepassen. Dat geeft antwoord op de vraag: wat kost het om een vergelijkbare boom op deze locatie te planten? Aan de hand daarvan wordt door de taxateur het schadebedrag berekend.

Schadecategorie: verlies van functioneel weefsel

De geregistreerd taxateur bepaalt de omvang van de schade op basis van de NVTB-richtlijnen. Voor

Soms zijn directe maatregelen nodig om verdere schade te voorkomen

de schaderapportage bestaat een NVTB-sjabloon met NVTB-logo, dat verplicht moet worden gebruikt door de taxateur. 'De meest voorkomende schade is het verlies van functioneel weefsel (deelschade). De taxateur kijkt hierbij naar het percentage volumeschade; dat gebeurt zowel bij vernieling aan de bast als aan de wortels of de kroon. In het geval van bast schade is de vraag: hoeveel procent van de omtrek is beschadigd? Dit schadepercentage komt overeen met een bepaald verlies van functioneel weefsel. Het verlies van functioneel weefsel bepaalt vervolgens het percentage van de waardevermindering. Als het schadepercentage tien procent bedraagt, dan is het schadebedrag tien procent van de actuele boomwaarde.'

Schadecategorie: vervroegde uitval en risico van uitval

Daarnaast kan een taxateur meerdere vormen van schade constateren. Er bestaat bijvoorbeeld schade in de vorm van risico op vervroegde uitval van de boom binnen vijf jaar. In dat geval wordt de boom beschouwd als onherstelbaar beschadigd en wordt het schadebedrag berekend door de actuele boomwaarde te berekenen. Ook is er risico op uitval, in de categorieën 'waarschijnlijk' of 'zeer waarschijnlijk'. De boom zal dan zijn oorspronkelijke leeftijd niet halen. Omdat het niet altijd zeker is hoe een boom op schade reageert aangezien het een levend organisme is en herstel op lange termijn niet uitgesloten mag worden, geldt een advies van grote terughoudendheid in het toekennen van vervroegde uitval na 25 jaar, maar ook voor het toekennen van risico op uitval.

Schadecategorie: directe behandelingskosten en verhoogde beheerkosten

Soms zijn directe maatregelen nodig om verdere schade te voorkomen of te beperken, zoals wondbehandeling, eenmalige snoeiactiviteiten, een eerste schade-inspectie, een stabiliteitsonderzoek of verkeersmaatregelen. Het ook zijn dat de veiligheid in het geding komt door de schade. Dan moet de frequentie van de boomveiligheidscontroles worden opgevoerd van eenmaal per drie jaar naar bijvoorbeeld eenmaal per jaar.

Schadecategorie: bijkomende kosten

Bijkomende kosten zijn kosten die voortvloeien uit het schadegeval, bijvoorbeeld kosten van de beheerder voor melding en registratie, kosten

voor juridische bijstand, taxatiekosten en overige kosten. Deze worden in de meeste gevallen niet opgenomen in het schaderapport, maar separaat door de schadelijdende partij opgevoerd. Met deze bijkomende kosten maakt de boomeigenaar de claim compleet.

Contra-expertise

Op een taxatie kan een contra-expertise volgen door een taxateur die door de aansprakelijk gestelde partij is ingeschakeld. 'Dat kan altijd en daar houdt een taxateur rekening mee. Maar een goede taxateur hoeft zich daar geen zorgen over te maken. Hij houdt zich aan de richtlijnen van de NVTB, is onafhankelijk en neemt redelijkheid en billijkheid in acht tijdens het werk. Alleen diegenen die er zo veel mogelijk uit willen halen voor hun opdrachtgever of die de richtlijnen verkeerd toepassen, vallen door de mand. Hun argumenten kunnen aangevochten worden; in het geval van een geschil kunnen ze door de geschillencommissie in het ongelijk worden gesteld. De geschillencommissie geeft dan het bindende advies dat het rapport van de andere partij gevolgd moet worden.'

Het maken van de juiste keuzes blijft mensenwerk. 'Soms komt het eindbedrag van een taxatie niet overeen met het gevoel dat ik heb over de situatie die ik bij de boom heb gezien. Die antenne, dat fingerspitzengefühl moet doorlopend aan staan; je moet je ervan bewust zijn dat de berekening niet altijd overeenkomt met de praktijk. Daardoor moeten gemaakte keuzes soms bijgesteld worden. Ik zeg soms, maar eigenlijk doe ik dat doorlopend. Bij het taxeren maak je gebruik van prachtige richtlijnen en een mooi rekenmodel, maar je moet ze zelf toepassen en daarbij je gezonde verstand, je vakkennis en je intuïtie blijven gebruiken.'

Bernard Flier

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6055